

Nr 1 - 11 listopada 2003

Izba

PISMO IZBY GOSPODARCZEJ UBEZPIECZEŃ I OBSŁUGI RYZYKA

Konferencja „Ubezpieczenia w polskim obszarze rynku europejskiego – wyzwania i oczekiwania” zorganizowana 24 kwietnia br. przez Izbę Gospodarczą Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka zgromadziła ponad 200 uczestników. Wzięli w niej udział przedstawiciele rządu, wykładowcy z trzynastu uczelni, pracownicy zakładów ubezpieczeniowych oraz organizacji samorządowych działających na naszym rynku.

WYDARZENIA. MYŚLIMY O PERSPEKTYWACH OTWARCIA NA KONKURENCJĘ EUROPEJSKĄ

Wiedza podstawą ubezpieczeń

Rozmowa z dr. Stanisławem Nowakiem, prezesem Zarządu Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka

Bożena M. Dołęgowska-Wysocka: Zarząd kierowanej przez Pana Izby Gospodarczej i Obsługi Ryzyka na posiedzeniu 19 września 2003 r. zajął się problemem edukacji ubezpieczeniowej. Czy mógłby Pan podać nieco szczegółów?

Stanisław Nowak: Obecny stan polskiego rynku ubezpieczeń, wymagania związane z procesem akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej, nowe prawodawstwo ubezpieczeniowe i zobowiązania wynikające ze statutu naszej Izby oraz wnioski ze zorganizowanej przez nas w kwietniu br. konferencji naukowej „Ubezpieczenia w polskim obszarze rynku europejskiego” (patrz zdjęcie u góry, red.) wskazują na trafność i nieodzowność podjęcia w ramach działalności Izby wysiłków dla zbudowania spójnego programu edukacji ubezpieczeniowej. Zasadniczo zmieniające się otoczenie prawne form i metod działania uczestników rynku ubezpieczeniowego za sprawą wskazanych czynników, w tym procesu wdrażania nowego ustawodawstwa ubez-

pieczeniowego, zwanego nie bez kozery prawdziwą rewolucją w polskim prawie ubezpieczeniowym, każe traktować nader poważnie kwestię podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych uczestników tego rynku.

Czy ma Pan na myśli praktyczne konsekwencje przywołanej „rewolucji w polskim prawie ubezpieczeniowym”?

- To także. Myślę zarazem o perspektywach otwarcia rynku ubezpieczeniowego na konkurencję europejską i konieczności dalszych zmian w prawie, absorbujących rozwiązania europejskie, a także tzw. programu lizbońskiego Unii Europejskiej narzucającego konieczność permanentnej edukacji zawodowej. Przypomnę w tym miejscu, że proces lizboński zapoczątkowany przez Radę Europejską podczas Szczytu w Lizbonie w marcu 2000 r. wyznaczył nowy cel strategiczny: przekształcenia Unii Europejskiej w przeciągu 10 lat w najbardziej konkurencyjną i dynamiczną w świecie, opartą na wiedzy gospodarkę, charakteryzującą się trwałym wzrostem gospodarczym, coraz większą liczbą coraz lepszych miejsc pracy oraz większą harmonią społeczną.

dokończenie na str II

Uchwała programowa Zjazdu Założycielskiego Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka

Zgromadzenie inaugurujące działalność Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, obradujące 21 czerwca 2002 r. w Warszawie w gościnnych murach Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, składając za tę gościnę i pomoc oraz życzliwe wsparcie na ręce Jego Magnificencji Rektora Prof. Andrzeja K. Koźmińskiego wyrazi podziękowania, postanawia:

Podstawowym zadaniem Izby jest działanie na rzecz integracji środowiska wszystkich uczestników rynku ubezpieczeń i obsługi ryzyka. Dla rozwoju tego rynku, w interesie wszystkich jego uczestników oraz całej gospodarki narodowej, Zarząd Izby zobowiązany zostaje do współdziałania z innymi organizacjami samorządu gospodarczego.

Rozwój tego rynku, odpowiednio szybki dla zadośćuczynienia naszym aspiracjom, służący – wedle wszystkich porównań międzynarodowych – najlepiej pojętym interesom gospodarki, nie będzie możliwy bez wydatnego przyrostu wiedzy o ryzyku we wszystkich jego przejawach i dostępnych formach obchodzenia się z nim. Izba wspierać powinna edukację całego społeczeństwa w tym zakresie oraz popierać kształcenie profesjonalistów.

Sąd Koleżeński Izby służyć ma przede wszystkim upowszechnianiu standardów etycznych niezbędnych do rozwoju rynku. Ponadto powinien stworzyć ramy do polubownego rozstrzygnięcia sporów.

Rozwój rynku wymaga obecności na nim podmiotów dużych i małych. Zadaniem Izby jest zapewnienie równoprawnego traktowania wszystkich jego uczestników, przeciwdziałanie wszelkim próbom dyskryminacji.

Głęboko przekonani, że tylko rozwój rynku zapewni pogodzenie interesów indywidualnych, które każdy ma prawo traktować pierwszoplanowo, z nadrzędnym celem rozwoju gospodarki narodowej, zobowiązujemy Zarząd Izby do współpracy z organami administracji państwowej i samorządu terytorialnego, zwłaszcza poprzez opiniowanie i inspirowanie właściwych działań legislacyjnych.

Prof. dr hab. Alojzy Nowak

Izba skupia szerokie grono praktyków i teoretyków ubezpieczeniowych. Z tego też względu z jednej strony stanowi silną reprezentację środowiska ubezpieczeniowego, a z drugiej – poważne forum analityczno-badawcze. W rezultacie może ona reprezentować interesy małych firm ubezpieczeniowych, firm brokerskich i dużych zakładów ubezpieczeniowych, zarówno poprzez prezentację ich i oczekiwań na łamach środków masowego przekazu, jak i wobec władz ustawodawczych i wykonawczych. Posiadany przez Izbę potencjał intelektualny (znani praktycy ubezpieczeniowi, naukowcy w zakresie finansów i ubezpieczeń) daje duże możliwości do prowadzenia badań, szkoleń oraz współpracy z uczelniami kształcącymi przyszłych adeptów ubezpieczeń. W efekcie ten rodzaj działalności Izby winien doprowadzić do wzrostu świadomości ubezpieczeniowej społeczeństwa, a tym samym do zwiększenia efektywności całej branży.

Prof. dr hab. Tadeusz Sangowski

Co skłoniło mnie do członkostwa w Izbie? Dwie sprawy. Pierwsza – szeroka formuła członkostwa oraz druga – statutowe cele, zadania i program działania Izby. Dotychczas powołane ubezpieczeniowe samorządy gospodarcze grupują przedstawicieli tylko poszczególnych segmentów rynku ubezpieczeniowego – zakładów ubezpieczeń czy różnych form pośrednictwa ubezpieczeniowego. Brakowało samorządu o szerszej formule, w której członkami byłiby przedstawiciele reprezentujący wszystkie segmenty, bezpośrednio czy pośrednio związane z szeroko rozumianym rynkiem ubezpieczeniowym. W ten sposób członkiem Izby mogła zostać moja uczelnia – Akademia Ekonomiczna w Poznaniu – przygotowująca wysokiej klasy specjalistów praktyki ubezpieczeniowej oraz zapewniająca kadry naukowe w tej dziedzinie. Natomiast program Izby pozwala na czynne włączenie się AE i jej pracowników w realizację różnych przedsięwzięć Izby, przede wszystkim w interesujący program pt. „Edukacja ubezpieczeniowa”.

Prof. dr hab. Eugeniusz Kowalewski

Od wielu lat najwybitniejszy znawca prawa ubezpieczeniowego, choćby nieżyjący już profesor Witold Warkała, ubolewali nad ignorancją ubezpieczeniową w Polsce. Niestety, niedostatek wiedzy dotyczy także służb i kadr zakładów ubezpieczeń, pośredników ubezpieczeniowych, firm brokerskich, agencji oraz innych firm i podmiotów, które zajmują się szeroko pojętym przemysłem ubezpieczeniowym. Kadry te bardzo często są przygotowywane w sposób nieco powierzchowny albo pobieżny i istnieje potrzeba stworzenia również dla nich modelu ustawicznego podnoszenia kwalifikacji ubezpieczeniowych. Znajomości prawa ubezpieczeniowego nie sprzyja to, że w Polsce jest i było ono niezwykle często zmieniane. Rok 2003 jest datą graniczną, a zarazem datą najważniejszej reformy i przemiany polskiego prawa ubezpieczeń gospodarczych. Zasadniczy trzon prawa ubezpieczeń gospodarczych, który dotyczy umowy ubezpieczenia, został nowelizacją Kodeksu Cywilnego zmieniony, co nie wyczerpuje zakresu koniecznych zmian. Pracuje nad tym zespół ekspertów powołany przez Izbę.

Dr Bożena M. Dołęgowska-Wysocka

Pisałam niedawno na tych łamach, że „Gazeta Ubezpieczeniowa” proszona jest ostatnio coraz częściej o objęcie patronatem medialnym różnych edukacyjnych imprez ubezpieczeniowych. Staramy się nie tylko nie odmawiać, lecz wspieramy tych wszystkich, którzy chcą promować wiedzę i pogłębiać świadomość ubezpieczeniową w naszym środowisku. Inicjatywa Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, w której Radzie Programowej mam honor uczestniczyć od samego początku, należy do takich właśnie wyróżniających się przedsięwzięć edukacyjnych. A czas na dokształcanie jest przedni – wchodzące od 1 stycznia 2004 r. nowe ustawy ubezpieczeniowe i towarzyszące im rozporządzenia wykonawcze (ponad 60 sic!) wymagają od wszystkich uczestników branży ubezpieczeniowej autentycznego wysiłku i determinacji w ich wdrożeniu.

Kto jest kim w Izbie?

Zarząd

dr Stanisław Nowak, prezes, TUUiOR TUR, broker ubezpieczeniowy
Sławomir Gacka, wiceprezes, Kapitał Sp. z o. o., pośrednictwo finansowe
prof. dr hab. Tadeusz Sangowski, wiceprezes, AE Poznań i SAGA, edukacja, broker ubezpieczeniowy
prof. dr hab. Andrzej Sopoćko, wiceprezes, KBn/RI INTER-RISK, badanie ryzyka finansowego
dr Bogusław Sosnowski, wiceprezes, FIN-LIFE, zakład ubezpieczeń
Tadeusz Lenart, sekretarz, S-ka Lenart, broker ubezpieczeniowy
Marcin Z. Broda, Ogma Sp. z o. o., consulting i informacja o ubezpieczeniach
Witold Juchniewicz, Kancelaria Prawnicza
dr Marcin Masny, Krajowy Instytut Ubezpieczeń
Jean Meretik, CORIS Varsovie, assistance ubezpieczeniowy
Andrzej Młynarczyk, broker ubezpieczeniowy
Edward Mitek, OW Branta, wydawnictwo specjalizujące się m.in. w ubezpieczeniach
prof. dr hab. Alojzy Nowak, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, edukacja
dr Jerzy Rutkowski, KUKE, zakład ubezpieczeń
Irena Woźniak, agent ubezpieczeniowy

Komisja Rewizyjna

Krzysztof Kopczyński – przewodniczący
Zbigniew Łazowski
Jolanta Poreda

Sąd Koleżeński

Stefan Reps
Leszek Czarny
Anna Figlarz-Głuszyńska
Anna Krawczyk
Michał Musiał

Rada Programowa

prof. Zygmunt Bosiakowski, SGH
prof. Zdzisław Brodecki, Uniwersytet Gdański
dr Bożena M. Dołęgowska-Wysocka, Gazeta Ubezpieczeniowa
dr Maria Gasińska, WSEI, Wydział Ekonomiki Ubezpieczeń
dr Agenor Jan Gawrzyła, Warta
Adam Gwara, Sn/RBFO
prof. Romuald Holly, KIU/SGH
prof. Eugeniusz Kowalewski, UMK, Toruń
Wiesława Kwatek, Tryg Polska
prof. Jan Łopuski, UMK, Toruń
Andrzej Milewski, Polisa Życie
Tomasz Mintoft-Czyż, SPBUiR
Radosław Nowak, TUR
dr Mirosława Olszewska, PZU, Oddział Okręgowy w Warszawie
prof. Kazimierz Ortyński, Politechnika Radomska, Instytut Ubezpieczeń
Stanisław Podlewski, KBn/RI INTER-RISK
Katarzyna Policha, Fundacja Edukacji Ubezpieczeniowej
prof. Stanisław Rogowski, Rzecznik Ubezpieczonych
dr Mirosław Roguski, Totalizator Sportowy
dr Adam Rutkowski, Politechnika Radomska, prorektor
prof. Bazyl Samojlik, WSPiZ
Adam Sankowski, PIPUIF
prof. Tadeusz Szumlicz, SGH
Elżbieta Turkowska-Tyrluk, UFG
Danuta Wałcerz, WSUIB
Mariusz Wichtowski, PBUK
Wacław Zygmunt, Polski Monopol Loteryjny

WYDARZENIA. MYŚLIMY O PERSPEKTYWACH OTWARCIA NA KONKURENCJĘ EUROPEJSKĄ

Wiedza podstawą ubezpieczeń

dokończenie ze str. 1

Idźmy jednak jeszcze dalej...

- Myślę także o nieuchronnym kierunku ewolucji rynku usług ubezpieczeniowych w stronę ich integracji z usługami finansowymi - bancassurance, doradztwo i pośrednictwo finansowe. Niedostatek wiedzy i umiejętności merytorycznych profesjonalnych uczestników rynku ubezpieczeniowego w Polsce nie może być naprawiony tylko poprzez rozwój kształcenia akademickiego. Jego rozmiary i pilność wymagań nakazują poświęcić wiele uwagi doskonaleniu zawodowemu w różnych formach.

Zatem do kogo szczególnie powinna być skierowana edukacja ubezpieczeniowa?

- Pilna potrzeba edukacji ubezpieczeniowej powinna być skierowana do szerokich kręgów społeczeństwa jako adresatów i odbiorców usług ubezpieczeniowych, a zwłaszcza do środowisk, których zadaniem jest kształcenie i pomnażanie wiedzy o ubezpieczeniach, czyli do szkół wyższych i średnich, środowisk dziennikarskich, ogólnie - mediów. Moim zdaniem, należy stworzyć jednolity front i program podmiotów zajmujących się zawodowo czy społecznie edukacją ubezpieczeniową.

Jakie konkretne działania zamierzacie podjąć w tym względzie?

- Zarząd naszej Izby chce zorganizować na początku 2004 r. konferencję naukową pn. „Edukacja ubezpieczeniowa”. Uważamy ponadto, że niezwykle zasadnym jest zintensyfikowanie prac nad stworzeniem bazy wiedzy o ubezpieczeniach (polskich i europejskich), na początek spełnianej w nowoczesnym systemie informatycznym, następnie poszerzanej o inne formy wydawnicze, jako istotne narzędzia wspomagające procesy edukacyjne. Chcemy kontynuować prace nad tworzeniem kolejnych programów edukacyjnych na różnych płaszczyznach. Opracowano już pierwsze programy szkoleń.

Może podać Pan przykłady?

- Powstał projekt programu kształcenia pośredników ubezpieczeniowych spełniającego wymogi minimalnego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych, określone Zaleceniem Komisji Europejskiej] 92/48/EEC z 18 grudnia 1991 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego, przypomniane Dyrektywą 2002/92/EC Parlamentu Europejskiego i Rady [Europejskiej] z 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego, której postanowienia państwa członkowskie są zobowiązane wdrożyć przed 15 stycznia 2005 r. Mamy też projekt programu doskonalenia zawodowego kadry kierowniczej zakładu ubezpieczeń pt. „Rewolucja w prawie ubezpieczeń gospodarczych - nowe prawo ubezpieczeniowe polskie i europejskie”. Będzie on zaadoptowany do potrzeb kadr kierowniczych firm ubezpieczających, których prerogatywy zmieniają się od nowego roku w sposób tak znaczący, iż wymuszają rekalkulację całych programów ubezpieczeń, a nawet programów „zarządzania ryzykiem”, tam, gdzie one istnieją, rzecz jasna.

Wykonaliście zatem poważną pracę koncepcyjną!

- To nie wszystko. Na ukończeniu jest także projekt programu doskonalenia zawodowego pośredników ubezpieczeniowych w kategorii: „agent ubezpieczeniowy”, który jest adresowany do czynnych zawodowo agentów. Na jego podstawie opracowany zostanie program kształcenia kandydatów na agentów przystępujących do zawodu po nowym roku, kiedy to wymagania kwalifikacyjne staną się o wiele szersze. Zajęliśmy się także poważnie programem doskonalenia zawodowego likwidatorów szkód ubezpieczeniowych w zakresie nowego prawa ubezpieczeniowego.

Chcemy, aby w niedalekiej przyszłości powstał całościowy program w zakresie współczesnej wiedzy zawodowej dla kadr kierowniczych zakładów ubezpieczeń oraz innych zainteresowanych, nazwany „Studium doskonalenia wiedzy ubezpieczeniowej kadr kierowniczych podmiotów rynku

ubezpieczeniowego”. Będzie on skierowany do wiodącej kadry pracowników zakładów ubezpieczeń, a także innych podmiotów rynku ubezpieczeniowego oraz zainteresowanych osób fizycznych poszukujących nowoczesnej wiedzy ubezpieczeniowej. Oczekiwania rynku skłaniają do zaproponowania przynajmniej dwóch form edukacyjnych w tym przedmiocie, tj. studiów podyplomowych, realizowanych przez ośrodki akademickie, oraz studium doskonalenia wiedzy na poziomie szkolnictwa ponadśredniego, skierowanego do tych zainteresowanych, którzy nie posiadają studiów wyższych.

Jak będzie wyglądała realizacja tych szerokich zamierzeń?

- Izba podjęła już rozmowy z zakładami ubezpieczeń oraz innymi podmiotami rynku w kwestiach opracowania projektów i realizacji szkoleń. Ramowe oferty tych szkoleń kierowane będą w pierwszej kolejności do członków Izby, dalej do innych zakładów ubezpieczeń oraz wszystkich zainteresowanych. Na końcowym etapie znajdują się prace nad zwartym wydaniem materiałów konferencji naukowej 2003 „Ubezpieczenia w polskim obszarze rynku europejskiego”. Byłaby to już druga w krótkim czasie pozycja wydawnicza Izby (pierwsza to konferencja 2002). Generalne zamierzenia wydawnicze naszej Izby skierowane są na wydawanie skryptów szkoleniowych, krążków CD oraz innych form popularyzacji wiedzy, w tym internetowych. Ostateczny kształt programu edukacyjnego Izby powinien zostać przyjęty przez jej Walne Zgromadzenie Członków. Dziękuję serdecznie Pani Redaktor za inicjatywę periodycznego wydawania „pisma w piśmie”, czyli kwartalnika pt. „IZBA”.

Jest to mój „wkład edukacyjny” jako członka Rady Programowej IGUIOR.

Dziękuję za rozmowę.

Bożena M. Dołęgowska-Wysocka

BAZA WIEDZY. PRAWO UBEZPIECZEŃ GOSPODARCZYCH

Jak żyć i działać w warunkach rewolucji permanentnej

Rewolucją w ubezpieczeniach¹ nazwano – całkiem słusznie – nowe polskie prawo ubezpieczeniowe. Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o

1) działalności ubezpieczeniowej

2) ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

3) nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych

4) pośrednictwie ubezpieczeniowym²

zmieniają zasadniczo otoczenie prawne form i metod działania uczestników rynku ubezpieczeniowego poczynając od 1 stycznia 2004 r., kiedy wejdą w życie³.

Nowelizują bezpośrednio 27 innych ustaw (nie licząc nowelizacji formalno-nazwicznych), od tak fundamentalnej, jak ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny⁴, w której generalnej zmianie uległ Tytuł XXVII – Umowa ubezpieczenia, regulujący podstawy cywilnoprawne całej działalności ubezpieczeniowej, oraz Tytuł III – Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych, tu np. dopisany został do Art. 384, pozornie niewinnie lakoniczny, paragraf 5: „W przypadku umowy ubezpieczenia przepisy niniejszego tytułu stosuje się do stron umowy, także gdy ubezpieczający nie jest konsumentem”. Ale to jedno zdanie przeznaczone na makulaturę dotychczasowe ogólne warunki ubezpieczeń dla wszystkich zawieranych po Nowym Roku umów ubezpieczenia.

Nowe prawo powoduje konieczność zmian w 102 przepisach wykonawczych do dotąd obowiązującej ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej⁵, na ogół oznaczających wydanie przepisów całkiem nowych. Tylko Minister Finansów zamierza wydać w najbliższym czasie co najmniej 50 rozporządzeń.

Wszystkie te przepisy wykonawcze należy traktować jako całość tzw. pakietu ubezpieczeniowego, który dopiero utworzą wraz z czterema wymienionymi ustawami. Sferę prawnych stosunków ubezpieczeniowych regulują jednak jeszcze i inne ustawy, których wymienić trzeba co najmniej 60, a także niektóre przepisy wykonawcze do wielu z nich, w liczbie znacznie przewyższającej 100. Te, tzw. wokół ubezpieczeniowe, usta-

wy poddawane są ustawicznemu nowelizacjom, najczęściej rodzącym skutki dla stosunków ubezpieczeniowych, żeby – tylko jako przykład – wskazać finalizowane obecnie zmiany w Kodeksie cywilnym, Kodeksie spółek handlowych czy ustawie o rachunkowości.

Należy również pamiętać, iż od 1 maja 2004 r.⁶ zacznie obowiązywać prymat prawa unijnego. „Nie ulega bowiem wątpliwości, że wydanie aktu normatywnego, który pozostaje w sprzeczności z Dyrektywą [Parlamentu Europejskiego lub Rady], będzie jednocześnie niezgodne z ratyfikowaną umową międzynarodową – Traktatem akcesyjnym, który w art. 2 wprost przewiduje, że od dnia przystąpienia nowe państwa członkowskie są związane postanowieniami traktatów założycielskich i aktów przyjętych przez instytucje Wspólnot⁷”.

Oznacza to nie tylko lawinę orzeczeń sądownictwa europejskiego, ale i rozmaitość dokonywanych ad hoc zmian w prawie polskim, których konieczność wcześniej przeoczono. Proces zmian w prawie (nie tylko w prawie ubezpieczeń gospodarczych) staje się więc permanentny.

Ta właśnie cecha tego procesu, którego złożoności, różnorodności i zmienności człowiek nie jest już w stanie kontrolować technikami tradycyjnymi⁸, wymusiła konieczność stworzenia „Bazy Wiedzy o Prawie Ubezpieczeń Gospodarczych”. Pamiętajmy, że:

► „Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia” (Konstytucja RP art. 87),

► jedynie teksty aktów prawnych publikowane w wydawnictwach promulgacyjnych (Dzienniku Ustaw, Monitorze Polskim i w dziennikach urzędowych ministerstw i urzędów centralnych RP) stanowią miarodajne źródło wiedzy o prawie,

► zapisano wybrany zakres prawa w postaci elektronicznej, dzięki czemu możliwe jest w systemie informatycznym Baza Wiedzy o PUG korzystanie z zasobu tekstów aktów prawnych w sposób umożliwiający uzyskanie:

● przekroju stanu prawnego na wskazaną datę (dla zdarzeń rodzących skutki prawne ważny jest stan prawny na dzień zaistnienia zdarzenia i na dzień rozstrzygnięcia ewentualnego sporu),

● niezbędnych objaśnień o zmianach,

● odpowiedzi na prawidłowo sformułowane kwestie.

Baza zawiera dziś teksty aktów prawnych i projekty zmian w prawie polskim oraz europejskim (w brzmieniu oryginalnym i w tłumaczeniu polskim, zweryfikowanym przez własną Komisję Redakcyjną tam, gdzie brak jest tłumaczenia autoryzowanego UKIE⁹ lub budzi ono uzasadnione wątpliwości), opatrywanych objaśnieniami i uwagami praktycznymi przez autorytatywnych specjalistów, a także niezbędne słowniki.

U podstaw metodologicznych koncepcji Bazy PUG tkwi niewielka rozprawka Zygmunta Ziemińskiego *O wynikaniu norm z norm*¹⁰, który pierwszy zwrócił uwagę na – w tym zakresie – nieuchronną dwoistość logicznej relacji wynikania i jej subiektywizacji personalnej. „Normy obowiązują według stanowiska jakichś określonych osób”¹¹ (ustawodawców, interpretatorów doktryny, orzekających z wagą precedensu itd.). Jest to przełom w prawie 1500-letniej dyskusji o kategoryczności rozstrzygnięć logicznych na gruncie ustanowionego prawa, której początków upatrywać należy już w czasach opracowywania Kodeksu Justyniana¹². Współczesne poprawienie błędów sylogistyki Arystotelesa i uprawomocnienie zawartych w niej elementów logiki modalnej¹³, a następnie gwałtowny rozwój metod informatycznych, zwłaszcza *data mining* i *inductive knowledge*, umożliwiających automatyzację wielu reguł wnioskowania z zawartości bardzo dużych zbiorów informacji, a więc i zbiorów norm, umożliwiają wprzęgnięcie w służbę prawoznawstwa niektórych narzędzi tzw. sztucznej inteligencji. Oprócz ograniczeń dwoistości Ziemińskiego pamiętać trzeba o kiepskiej – z logicznego, ale przecież i czysto lingwistycznego punktu widzenia – jakości sformułowań tekstów prawa stanowionego w powojennej Polsce. Bez prerעדagowania tekstów aktów prawnych jakiegokolwiek złożone wnioskowanie automatyczne z jego zasobów nie będzie możliwe, a jest to proces na dziesięciolecie, oczywiście zastrzeżony do kompetencji ustawodawcy. Stąd zakres funkcji udostępnia-

nych użytkownikom Bazy jest ograniczony. Przyjrzyjmy się przykładom.

Zapytanie 1

Kwestia: Waluta zobowiązań
Stan prawny na dzień: 30 października 2003 r.

Odpowiedź (po przeformułowaniu na podstawie słownika synonimów i terminów bliskoznacznych): Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, zobowiązania pieniężne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogą być wyrażone tylko w pieniądzu polskim.

Źródło: Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, Art. 358 (DzU nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

Poprzednia wersja: [Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej].

Rodzaj zmiany: nazewnictwa, niepowodująca skutków prawnych.

Zapytanie 2

Kwestia: Podatek VAT od czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego
Stan prawny na dzień: 1 maja 2004 r.

Odpowiedź (po przeformułowaniu na podstawie słownika synonimów i terminów bliskoznacznych): Usługi ubezpieczeniowe oraz funduszy emerytalno-rentowych, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej są zwolnione w całości od podatku VAT.

Źródła: Rządowy projekt ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 1 sierpnia 2003 r. (Druk Sejmu RP nr 1874),

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), (DzU nr 42, poz. 264, z późn. zm.).

Nie naruszając innych przepisów Wspólnoty, państwa członkowskie zwalniają, na warunkach, które ustalają w celu zapewnienia właściwego i prostego zastosowania zwolnień od podatku i zapobieżenia oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania lub nadużyciom:

a) transakcje ubezpieczeniowe i reasekuracyjne, wraz z usługami

pokrewnymi, świadczonymi przez brokerów i agentów ubezpieczeniowych.

Źródło: Szósta dyrektywa Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliconą podstawą wymiaru podatku,

Elementy Bazy są udostępnione, wraz z pełniejszym jej opisem i warunkami korzystania, pod adresem internetowym Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka:

<http://www.igu.org.pl/>

dr Bogumił Sosnowski
Stanisław Podlewski

¹ Dziennik RZECZPOSPOLITA z 11, 14-15, 18 i 25 sierpnia 2003 r.

² DzU z 16 lipca 2003 r. nr 124, poz. 1151-1154.

³ Niektóre przepisy weszły w życie wcześniej, np. art. 189 i 249 ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dniem ogłoszenia, 16 lipca 2003 r., a inne – później, „od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej”, czyli od 1 maja 2004 r., wg dzisiejszych oczekiwań.

⁴ DzU nr 16, poz. 93, z późn. zm.

⁵ DzU nr 59, poz. 344.

⁶ Tj. oczekiwanego terminu przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

⁷ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw z dnia 15 września 2003 r., uzasadnienie (Druk Sejmu RP nr 2007).

⁸ „Umysł ludzki zachwytem błogim nie jest już w stanie objąć” (Michał Lermontow).

⁹ Tłumaczenie polskie nie może być traktowane jako tekst oficjalny – wyłącznie wersja w językach urzędowych Wspólnoty Europejskiej jest dokumentem mającym charakter tekstu oficjalnego.

¹⁰ W: *Rozprawy logiczne*, PWN, Warszawa 1964.

¹¹ Tamże, s. 242.

¹² *Corpus iuris civilis*, 560.

¹³ Łukasiewicz Jan, *Aristotle's Syllogistic from the Standpoint of Modern Formal Logic*, Oxford 1951. Zanim, po 40 blisko latach, ukazał się przekład polski (*Sylogistyka Arystotelesa z punktu widzenia współczesnej logiki formalnej*, PWN, Warszawa 1991), rewolucja w logice już się dokonała. Pod nasze strzechy trafił co najwyżej – via USA – „odprysk” w postaci – spopularyzowanej przy okazji – notacji odwrotnej, której zastosowanie przyspieszyło rozwój informatyki.

SZKOLENIA. BLENDED LEARNING

Szkolić nowocześnie i efektywnie

Sprawne funkcjonowanie nowoczesnej firmy opiera się na wiedzy i kwalifikacjach jej pracowników. Proces doskonalenia i rozwijania umiejętności kadr jest jednym z najważniejszych celów strategicznych wszystkich przedsiębiorstw.

Tempo zmian rynkowych determinuje firmy do błyskawicznych reakcji na zachodzące procesy. Liczy się szybkość, elastyczność i możliwości adaptacyjne. Podobna sytuacja ma miejsce na rynku szkoleniowym, szczególnie czułym na wszelkie symptomy zmian, gdzie wymagane jest doraźne dokształcanie personelu i ciągłe podnoszenie kompetencji pracowniczych. Są to czynniki decydujące o sprawności działania firm, a więc także o ich istnieniu.

Ciągła rotacja ofert handlowych i usługowych, coraz krótsze okresy życia produktów, liczne akcje promocyjne, zmiany sytuacji rynkowej i rozwój technologii sprawiają, że wydajny, skuteczny i oszczędny system nauczania staje się coraz częściej niezbędnym elementem działania firm.

W ostatnich latach edukacja online w Europie Zachodniej i USA

przekształcała się w jedną z najprężniejszych dziedzin biznesu. W Polsce ta metoda nauczania dopiero zaczyna zdobywać uznanie. Najczęstszym odbiorcą tego typu szkoleń są duże firmy, szczególnie korporacje międzynarodowe, które dysponują już bagażem doświadczeń związanych z „nauczaniem na odległość” wyniesionym ze swoich oddziałów za granicą.

Ostatnio można zauważyć gwałtowny wzrost zainteresowania szkoleniami multimedialnymi także w naszym kraju. Decyduje o tym wiele niewątpliwych zalet tego typu nauczania, które potwierdza coraz szersza praktyka wśród firm, uczelni i instytucji.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że najlepszą efektywność uzyskuje strategia kształcenia, która łączy w różnym stopniu metody kształcenia tradycyjnego z wykorzystaniem możliwości nowo-

woczesnych technologii, tzw. BLENDED LEARNING.

Do dyspozycji firm i uczelni zostały oddane narzędzia umożliwiają-

jące pracę na wirtualnych symulatorach sytuacyjnych, obsługę nowoczesniejszego sprzętu na wirtualnych modelach, zwiększenie do maksimum interaktywności i przede wszystkim przełamanie bariery czasowej i przestrzennej dzielącej osobę szkoloną od szkolącej.

Multimedialne kursy nie tylko uatrakcyjniają przebieg szkolenia lub studiów, ale zapewniają szkolonym osobom zdobycie nowych, praktycznych umiejętności oraz pozwalają zwiększyć konkurencyjność na rynku pracy. Cel ten osiągnąć jest przy minimalnych kosztach związanych z implementacją platformy na serwerze przedsiębiorstwa lub też wynajmu systemu na serwerze firmy oferującej system.

Dla firm i uczelni zastosowanie nowoczesnych metod nauczania na odległość jest także możliwością podniesienia jakości oferowanych programów szkoleń oraz kreowania nowoczesnego wizerunku, otwartego na nowe formy nauki.

W Polsce firmą, która z powodzeniem wprowadza na rynek nowoczesne metody dydaktyczne, jest ALATUS TRAINING. Oferuje nowoczesne, bardzo elastyczne narzędzia do zarządzania szkoleniami i ich treścią, a także do tworzenia zawartości merytorycznej z możliwością każdorazowego dostosowania do potrzeb danej organizacji. ■

Zalety blended learningu:

- 1) personalizacja procesu nauczania, dostosowanie formy i treści do indywidualnych preferencji osoby szkolonej
- 2) możliwość szybkiego tworzenia i modyfikacji treści szkoleń
- 3) możliwość prowadzenia szkolenia na dużej odległości
- 4) szeroka gama dostępnych narzędzi multimedialnych
- 5) łatwe zarządzanie przebiegiem nauki od strony administracyjnej
- 6) pełna weryfikacja kompetencji oraz postępów osób szkolonych
- 7) wysoka interaktywność szkoleń
- 8) bezpośredni kontakt z nauczycielem
- 9) obniżenie kosztów szkoleń
- 10) możliwość jednoczesnego szkolenia dużej liczby osób bez obniżenia jakości kursu
- 11) wysoki poziom bezpieczeństwa treści szkoleń, np. wewnątrz firmy

KONFERENCJE

20.11.2003 r.
NOWE PRAWO UBEZPIECZENIOWE

28.11.2003 r.
UBEZPIECZENIA FINANSOWE
PRODUKTY ZAPEWNIAJĄCE ZWROT NALEŻNOŚCI

02.12.2003 r.
POŚREDNICY UBEZPIECZENIOWI
A NOWE REGULACJE PRAWNE

Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka wraz z Alatus Training postanowił wyjść naprzeciw wszystkim zainteresowanym i uruchomił Forum Edukacji Ubezpieczeniowej, którego głównym celem jest stałe podnoszenie kwalifikacji i aktualizacja wiedzy zarówno profesjonalistów, jak i innych uczestników rynku ubezpieczeniowego.

INFORMACJE I ZGŁOSZENIA: TEL: 511-25-00, FAX 511-25-10, E-MAIL: info@alatus.com.pl
WWW.TRAINING.ALATUS.COM.PL

KONFERENCJE. ALATUS TRAINING

Forum Edukacji Ubezpieczeniowej

Sejm 22 maja 2003 r. uchwalił nowe prawo ubezpieczeniowe, którego zasadnicze postanowienia wchodzi w życie od początku nowego roku.

Są to ustawy:

- o działalności ubezpieczeniowej,
- o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych,
- o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
- o pośrednictwie ubezpieczeniowym.

Skutkiem tych nowych ustaw jest konieczność wydania do nich jeszcze w tym roku ponad sześćdziesięciu przepisów wykonawczych. Dodatkowo wkrótce znajdą bezpośrednie zastosowanie akty prawne Unii Europejskiej.

W następstwie powyższych zmian, które stwarzają nowe, różniące się od dotychczasowego otoczenie prawne rynku ubezpieczeniowego w Polsce, Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka wraz z firmą ALATUS TRAINING postanowiły wyjść naprzeciw wszystkim zainteresowanym i uruchomiły FORUM EDUKACJI UBEZPIECZENIOWEJ. Jego głównym celem jest stałe podnoszenie kwalifikacji i aktualizacja wiedzy zarówno profesjonalistów, jak i innych uczestników rynku ubezpieczeniowego.

W ramach Forum Edukacji Ubezpieczeniowej mamy przyjemność zaprosić Państwa do udziału w organizowanych przez nas konferencjach, odbywających się pod patronatem „Gazety Ubezpieczeniowej”.

- konferencje
- e-learning
- blended learning

ul. Okrzei 35, 03-715 Warszawa
tel. (22) 511 25 00, fax (22) 511 25 10
www.training.alatus.com.pl